№ 261. Sroda 12. Listopada 1856. Rok Gazecie 4.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.
Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Niemcy. — Rosya. — Montenegro. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 1. listopada. We Włości Wiszniowie, stryjskim obwodzie, założono nową trywialną szkołę, na której uposażenie gmina Wiszniów przeznaczyła na wieczne czasy roczną składkę 132 złr. m. k. w gotówce i prócz tego obowiązała się przyrządzić należycie wystawiony już w Wiszniowie z czterech części składający się budynek, przeznaczony na szkołę i pomieszkanie nauczyciela, utrzymać go w dobrym stanie, załatwiać potrzebną przy szkole służbę i dostarczać na opał szkoły 5 sągów leśnych czyli 10 niższo-austryackich sągów twardego drzewa, albo jeżeliby na opalenie szkoły wystarczyło 6 sągów niższo-austryackich, tedy obowiązała się za resztę, to jest za 4 n. a. sągi drew, płacić trywialnemu nauczycielowi relutum 16 złr. m. k. gotówką jako podwyższenie jego pensyi rocznej.

Okazana temi składkami pożyteczna dążność ku rozszerzaniu nauki ludu, podaje się niniejszem z należytem uznaniem do wiadomości publicznej.

Wiédeń, 7go listopada. Dnia 8go listopada 1856 wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiédniu i będzie rozesłany LI. zeszyt Dziennika ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera:

Nr. 204. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości i handlu z 31. października 1856, prawomocne w całym obwodzie monarchii, z wyjątkiem lombardzko-weneckiego królestwa, Dalmacyi i Wojskowego Pogranicza, względem postępowania przy konstatowaniu realnej własności profesyi, wciągniętych w księgi gruntowe.

Nr. 205. Cesarskie rozporządzenie z 2. listopada 1856, tyczące się bliższych postanowień o zakresie czynności i załatwieniu spraw centralnych kongregacyi w lombardzko-weneckiem królestwie.

Nr. 206. Dekret ministerstwa finansów z 3. listopada 1856, prawomocny w województwie Serbskiem i Temeskim Banacie o zaprowadzeniu urzędu loteryjnego III. klasy w Temeswarze.

Nr. 207. Dekret ministerstwa finansów z 4. listopada 1856, prawomocny we wszystkich krajach koronnych, tyczący się zmiany przepisów o przyjmowaniu zagranicznych monet złotych i srebrnych przy celnych zapłatach, równie jak przepisu względem stosunku wartości użytych na to złotych monet krajowych.

Sprawy krajowe.

Lwów, 11. listopada. Wys. Prezydyum Namiestnictwa przesłało pod dniem 7. października r. b. Lwowskiej izbie handlowej i przemysłowej następujące kwestye do sprawozdania: 1. Czyliby nienależało proponować zupełnego zniesienia rozmaitych w monarchyi istniejących ustaw względem lichwy, przezcoby uchwalona została karygodność lichwy wyjąwszy wypadki oszukaństwa, albo 2) czyliby niewypadało oświadczyć się za zaprowadzeniem patentu względem lichwy z dnia 2. grudnia 1803 bądź bezwarunkowo bądź za poprzednią rewizyą i reformą także w tych krajach kzronnych gdzie dotychczas patent powyższy niebył obowiązujący; nakoniec 3) czyliby niebyło rzeczą stosowniejszą zaprowadzić w pojedynczych krajach koronnych rozmaite ustawy o lichwie ze względu na niejednakie stosunki krajowe.

Po odbytych w komitecie naradach nad powyższemi kwestyami uchwaliła Lwowska izba handlowa i przemysłowa na trzeciem nadzwyczajnem posiedzeniu dnia 5. b. m. pod przewodnictwem pana Józefa Breuera większością głosów oświadczyć się za bezwarunkowem zniesieniem istniejących ustaw względem lichwy i złożyć w tym duchu sprawozdanie wysokiemu Rządowi. (To sprawozdanie izby handlowej nieomieszkamy podać w naszej Gazecie.)

(Powrót Ich Mość arcyksiążąt z Drezdna. — Przepisy względem opłaty celnej monetą złotą. — Kongregacye w lombardo-weneckiem Królestwa.)

Wiédeń, 8. listopada. Ich cesarzew. Mości najdostojniejsi Arcyksiążęta Franciszek Karol i Ferdynand Maksymilian przybyli 6. b. m. o godzinie $5^1/_2$ po południu z Drezdna do Pragi, i wysiedli w burgu cesarskim. Nazajutrz zaś o godzinie 6. i minut 40 zrana udali się powrotem do Wiédnia.

— Postanowienia dekretu z 9go lipca 1854 (Dz. u. p. zeszyt LXII., nr. 175, str. 727) względem wyjątkowo dozwolonego przyjmowania niektórych zagranicznych monet złotych i srebrnych przy opłacie należytości celnych zmieniono w ten sposób, że po upływie miesiąca grudnia r. b. złote monety zagraniczne w ogóle, tudzież przytoczone pod liczbą porządkową 7 w taryfie dołączonej do wspomnionego dekretu monety pięciofrankowe przyjmowane więcej być nie mogą. Natomiast jednak przyjmować należy i nadal przy wpłatach celnych przytoczone pod liczbą porządkową 8, 9 i 10 monety srebrne niemieckiego związku celnego, a mianowicie podwójne i pojedyncze talary 14. stopy talarowej, tudzież podwójne i pojedyncze złotoreńskie $24^1/_2$ stopy reńskowej, a to według wartości oznaczonej w taryfie.

Krajowe monety złote obliczać też należy od czasu wspomnionego także i przy wpłatach celnych tylko według stosunków, wartości wytkniętej w taryfie monetarnej z 1. listopada 1823, zaczem dukat pojedynczy w cenie 4 złr. 30 kr., a szufryn w cenie 13 złr. 20 kr.

W urzędach zaś celnych lombardzko-weneckiego królestwa mogą i nadal przyjmowane być niektóre zagraniczoe złote i srebrne monety według artykułu 5 i dodatku *A.* umowy co do zjednoczenia celnego z 9. sierpnia 1852, jak to już miało miejsce przed przed ogłoszeniem rozporządzenia z 9. lipca 1854, a to stosownie do wytkniętej w dodatku tym wartości i przez czas trwania tej umowy.

— Uczyniono teraz dalszy i ważny krok w przeprowadzeniu zarysu wytkniętego najwyższym patentem z 31. grudnia 1851 co do organicznych urządzeń cesarstwa, a mianowicie rozpocząć się ma wkrótce dalsza czynność centralnych kongregacyi w lombardzko-weneckiem królestwie. Świeżo wydane rozporządzenie cesarskie zawiera zastrzeżone w najw. dekrecie z 15. lipca 1855 do bliższego wyjaśnienia przepisy względem zakresu działalności tych kongregacyi, a mianowania na deputowanych centralnych otrzymały już najw. sankcyę na zasadzie wyborów ze strony gmin i na mocy propozycyi przedłożonych w tej mierze przez powołane organa.

(Dalszy ciąg nowej ustawy o małżeństwie.)

Dodatek II.

§. 137. Jeżeli wzruszanie małżeństwa polega na zaszłości, która nawet wtenczas, gdyby zupełnie prawdziwą była, albo bezwzględnie, albo przynajmniej obok okoliczności przez samego powoda przytaczanych, niemogłaby stanowić przeszkody ważności, natenczas skarga bez dalszego dochodzenia oddalona być winna.

§. 138. Zdarzyć się może, że zaszłość na której się wzruszanie opiera, mogłaby przypuszczając jej rzeczywistość, unieważnić małżeństwo, a jednak nieprawdziwość takowego twierdzenia, jest oczywistą. W takich przypadkach oznajmić to należy powodowi z wezwaniem, ażeby od skargi odstąpił. Gdyby się jednak wzbraniał, a przytoczenia jego niesą jawnie nierozsądne lub niedorzeczne, oddalenie go z żądaniem nastąpi przez formalną uchwałę sądu małżeńskiego.

§. 139. Jeżeli jedna z przeszkód w §. 80 wyliczonych będzie wnoszona, sąd małżeński unikać będzie ile możności formalnego dochodzenia. W większej liczbie przypadków, zaszłość da się sprawdzić za pośrednictwem duchownych parafii. Jeżeli z ksiąg parafialnych lub też z wiarogodnych zeznań okaże się, że zachodzi przeszkoda, biskup udzieli potrzebną dyspensyę i nakaże wykonać konwalidacyą w sposób niezwracający na siebie uwagi. W razie uzasadnionej obawy, iżby małżonkowie albo jedno z nich na złe odkrytej przeszkody używając, niestarali się o rozwiązanie małżeństwa, natenczas należy upraszać Stolicą Świętą o uświęcenie małżeństwa w samym zawiązku.

§. 140. Jeżeli wypada dochodzić ważności małżeństwa, sąd małżeński wyznacza komisarza do dochodzenia istoty czynu.

§. 141. Zanim komisarz dochodzący rozpocznie postępowanie w dowodzie, niepowinien niczego zaniedbywać w celu dokładnego wywiedzenia się o wszystkich okolicznościach, rzecz wyjaśnić mogących, a to dla tego, iżby ważność małżeństwa niewątpliwą uczynić. Tym końcem zasięgać będzie potrzebnych objaśnień według jakości przypadków i osób; następnie zaś w obe-

cności obrońcy małżeństwa, przesłucha przedwstępnie małżonków tych, którzy wzruszają małżeństwo albo o przeszkodzie donieśli, tudzież o ile być może świadków za lub przeciw małżeństwu przywiedzionych.

§. 142. Rezultat przedwstępnego dochodzenia przedstawiony będzie sądowi małżeńskiemu, który zarządzi jeśli wypada, co jeszcze za potrzebne uzna. Poczem postępowanie w dowodzie z jak największym pośpiechem przedsięwzięte będzie.

§. 143. Tak przy dochodzeniu przedwstępnem jak przy postępowaniu w dowodzie, małżonkowie osobiście stawić się winni. Wolno im stawać w asystencyi rzeczników i zasięgać ich rady przed zeznaniem, wszelako tylko te zeznania, które sami uczynią, jako ich własne do protokołu przyjęte będą. Gdyby rzecznik we własnem imieniu uczynił jakowe zeznanie dotyczące sprawy małżeńskiej, tedy ma być tak spisane i oceniane, jakby spisane i oceniane być powinno, gdyby nie stawał jako rzecznik. Gdyby rzecznik przeszkadzał postępowaniu, komisarz dochodzący każe mu się oddalić.

§. 144. Jeżeli zapozwani małżonkowie twierdzą, że sąd jest niewłaściwy, ma miejsce postępowanie według §. 103 i 104.

§. 145. Jeżeli małżonkowie na przyzwanie niestawający, przytaczają inną przyczynę niestawiennictwa nie zaś niewłaściwość sądu, natenczas sąd małżeński zawyrokuje, czy takowa ma być przyjęta czy odrzucona. Można dozwolić zwłoki, jeżeli zachodzą słuszne przyczyny. Jeżeli przytaczane powody okażą się być niewłaściwemi, albo jeżeli kto niestawi się i niczem niestawiennictwa swego nieusprawiedliwia, wówczas wyznaczy się niestawającym termin do odległości ich zamieszkania zastosowany, a po upływie takowego wezwanym będzie sąd świecki, aby przyzwanych do stawienia się znaglił. Gdyby i to wezwanie dla jakiejbądź przyczyny bez skutku pozostało, rozpoczętem będzie postępowanie nawet w nieobecności przyzwanych.

§. 146. Należy przedsiębrać środki energiczne w tym celu, aby małżonkowie do ustanowienia istoty czynu przed komisarzem dochodzącym osobiście się stawili. Jeżeli to uczynili, a mieszkają w znacznej odległości od siedziby sądu małżeńskiego, można na prośbę ich mianować pełnomocnika do dalszych przesłuchań na miejscu ich zamieszkania, albo w bliskości przebywającego. Obrońca małżeństwa ma prawo zawsze i wszędzie być obecnym przy takich przesłuchiwaniach, ale wolno mu prosić o dodanie zastępcy. Ten ostatni przyrzecze pod przysięgą, że podczas dochodzenia bronić będzie sprawy małżeństwa według sumienia i zdolności. Obrońca zaś małżeństwa udzieli mu, jeśli wypadnie, potrzebnych instrukcyj i objaśnień. Pełnomocnikowi przesłane będą nietylko pytania małżonków zadawać się mające, ale nadto zawiadomiony będzie o wszelkich okolicznościach, których znajomość potrzebną jest do stosownego kierowania nastąpić mających dochodzeń. Jeżeli małżonkowie przebywają w innej dyecezyi, wezwanym będzie tamtejszy sąd małżeński o udzielenie pomocy w dalszych przesłuchiwaniach.

§. 147. Domniemanie przemawia za ważnością małżeństwa; przeszkoda winna być zupełnie udowodnioną.

§. 148. Wyznanie które małżonkowie podczas dochodzenia albo też pierwej, ale zawsze po zawarciu wzruszanego małżeństwa uczynili, niema wcale mocy dowodu, jeśli jest skierowane przeciw ważności małżeństwa. Wyznanie, które małżonkowie przed zawarciem wzruszanego małżeństwa uczynili, nie jest wyłączone jako dowód przeciw ważności.

§. 149. Wyznanie małżonków za ważnością małżeństwa, ma moc dowodu w tych przypadkach, w których prawo wzruszania małżonkom wyłącznie jest zachowane, w innych zaś stanowi tylko domniemanie.

§. 150. Niestawiennictwo jednego lub obojga małżonków niedowodzi nic przeciw ważności małżeństwa i nieułatwia stronie wzruszającej małżeństwo obowiązku dowodzenia.

§. 151. Co do przyjęcia lub odrzucenia świadków co do ich wiarygodności i co do zarzutów przeciw nim poczynionych, orzeka sąd małżeński w każdym pojedynczym wypadku według powszechnych przepisów prawa kościelnego i według szczególnych względów jakich natura sprawy wymaga. *(D. c. n.)*

Hiszpania.

(Ustanowienie jeneralnej dyrekcyi ceł i taryfy. — Lord Howden przybył. — Wiadomości bieżące.)

Z Madrytu piszą pod dniem 1. listopada: „Dzisiejsza gazeta madrycka ogłasza długi dekret królewski, który znosi jeneralną dyrekcyę ceł i obradującą juntę taryfy, a natomiast ustanawia tylko jedną władzę celną pod nazwą, jeneralnej dyrekcyi ceł i taryfy.“ W motywach dekretu powiedziano, że wzrost dochodów celnych nierozwinąłby się nigdy w pożądany sposób, jeżliby istniały dłużej te obydwie władze w wpełnej niezawisłości od siebie. — Lord Howden, jak donosi dziennik *Novedades*, przybył tu znowu. Ten sam dziennik wspomina, że rząd chce zakupić pałac Królowy Krystyny i umieścić w nim ministeryum spraw zagranicznych. — Podług dziennika *Epoca* nierozstrzygnięto jeszcze nic w sprawie Kortezów. — Tutejszy dziennik francuski przestanie wychodzić, ale zastąpi go inny organ francuski pod tytułem „Courrier de Madryt,“ który za kilka dni zacznie już wychodzić.“

Anglia.

(Nowy lord-mayor potwierdzony. — Wystawa sztuk pięknych.)

Londyn, 4. listopada. Nowy lord-mayor staromiejskiej dzielnicy londyńskiej otrzymał wczoraj w sposób zwyczajny potwierdzenie królewskie, a wieczór wydał ucztę dla starszyzny zwierzchności w tej dzielnicy i innych osób znakomitych. Uczta odbyła się w „London-Tavern.“

Rząd oświadczył, że zakupione roku zeszłego za 12.000 ft. szt. przedmioty sztuki i umieszczone po rozmaitych instytutach, postanowił dla dobra publicznego przesłać na wystawę w Manchester.

Francya.

(Nowiny dworu. — B. Brennier w Compiegne. — Bicie nowej monety. — Wizyta ambasadorów zagranicznych u posła tureckiego. — Doniesienie z Turcyi i Hiszpanii. — Wykonanie traktatu.)

Paryż, 5. listopada. Wielki książę następca tronu Toskanii pozostanie na życzenie Cesarza aż do jutra w Compiegne. Baron Brenier, którego familia dopiero poźniej pówróci do Francyi, udał się w towarzystwie hrabi Walewskiego do Compiegne, gdzie mieli natychmiast dłuższą audyencyę u Cesarza. Ambasador neapolitański nierobi jeszcze najmniejszego przygotowania, któreby zapowiadało blizki odjazd jego. — Jak słychać, zamyślają Rosya i Francya przyznać sobie nawzajem znaczne koncesye w traktacie handlowym, którego ułożenie poruczono hrabiemu Morny. — Minister spraw wewnętrznych, pan Bilault, powrócił z swej podróży i objął znowu sprawy swego ministeryum. — W Compiegne odbyła się dziś jak słychać bardzo ważna rada ministeryalna. — Pierwsze grono gości opuściło dziś zamek Compiegne, a wieczorem przybyli drudzy zaproszeni. Wczoraj zwiedzał dwór jeszcze raz ruiny w Pierrefonds w towarzystwie Wielkiego księcia Toskanii. — Podług uchwały ministeryalnej musi mennica na każde milion srebrnych monet pięciofrankowych wybijać zarazem 50.000 sztuk drobniejszych monet, mianowicie 10.000 dwufrankowych, 25.000 franków, 12.500 półfranków, i 2500 sztuk na 20 centymów. Milion monet złotych dzieli się na 850.000 franków w monetach 20 frankowych, 100.000 w 10-frankowych i 50.000 w monetach 5frankowych.

Wczoraj wieczór byli Lord Cowley i p. Hübner z wizytą u ambasadora tureckiego, by złożyć mu życzenia do nominacyi ojca jego wielkim wezyrem. Podług ostatnich wiadomości z Konstantynopola nieskończyło się jeszcze przesilenie ministerstwa. Stanowisko Reszyda Baszy ustaliło się jednak; Fuad Efendi, minister spraw zagranicznych i turecki minister wojny naśladowali przykład Ali Baszy i podali się do dymisyi. Miejsce Ali Baszy zajmie zapewne Omer Basza.

Podług listów z Madrytu wywiera hrabia Benkendorf pomimo krótkiego pobytu swego znaczny już wpływ w stolicy hiszpańskiej, do czego przyczynia się niemało powinowactwo jego z księciem Ossuna. Dekret królewski ogłoszony w gazecie madryckiej, usuwa dziesięciu pułkowników od komendy.

— Pod napisem: „Wykonanie traktatu z 30. marca“ podaje *Siecle* następujący artykuł, nadesłany, jak utrzymuje *Le Nord*, od Lorda Cowleya:

„Niebędziemy wprawdzie zaprzeczać, że zachodziły istotnie pewne nieporozumienia co do sposobu, w jaki mocarstwa zachodnie zapatrują się na traktat z 30. marca; ale możemy zapewnić oraz, że nieporozumienia te, których doniosłość zanadto przesadzano, znikły już, ustępując miejsca zupełnej zgodności zdań Anglii i Francyi.

Rząd angielski, obowiązany zdawać parlamentowi ścisły rachunek z swego postępowania, niemoże, jak to oświadczał już kilkakrotnie, nic opuścić z tego, co uzyskał niejako w nagrodę za nadzwyczajnej kosztowną wojnę, w której zresztą nieodgrywał wcale pierwszej roli wojskowej. Ztąd też pochodzi, że rząd angielski oświadcza się przeciw odwołania flot z morza czarnego jako też przeciw ewakuacyi Księztw Naddunajskich.

Lord Palmerston miał odpowiadać na wszelki żądania koncesyi i transakcyi i że pierwej musi być traktat z 30. marca dopełniony i to ściśle dopełniony; dla zaspokojenia Europy niemożna odstąpić od żadnego, choćby najmniejszego punktu, który stanowić może dowód klęski nieprzyjaciela.

Rządowi angielskiemu przedstawiano, że ponieważ wojna była wyłącznie oryentalną, potrzeba klęskę Rosyi mierzyć ze stosunków jej do Oryentu, i że wszystkie te stosunki nie powinnyby niepokoić mocarstwa zachodnie. Powody te jednakże, jakiekolwiek może być wewnętrzne ich znaczenie, zdawały się być niedostateczne rządowi angielskiemu, a ponieważ przytem uznawano z obudwu stron, że dla Anglii niema lepszego przymierza jak z Francyą, a nawzajem dla Francyi korzystniejszego związku jak z Anglią, przeto ustała dyskusya nad traktatem z 30. marca.

Jeśli nas dobrze zawiadomiono, tedy zostały na dniu 31. października wymieniane depesze dla uchylenia wszelkich częściowych trudności, które jak się zdaje wynikły raczej z nieporozumienia podrzędnych urzędników nie zaś samych rządów. Traktat z 30. marca będzie w całej swej treści wykonany, a jeśli potem Rosya lub którykolwiek inny rząd zechce nowemu kongresowi paryskiemu przedkładać jeszcze jakie pytanie, natenczas będzie je kongres rozpoznawać w tym duchu postępu, za którego granicami nieda się już nic trwałego zaprowadzić w Europie.“

Włochy.

(Ułaskawienia w Papieskiem. — Doniesienia z Neapolu. — Okólnik konzulatu angielskiego w Neapolu. — Zaburzenie więźniów w Cagliari.)

Rzym, 30. października. Jego Świątobliwość ułaskawił niedawno w prowincyi Pesaro i Urbino dwudziestu pięciu urzędników, którzy za udział w zaburzeniach rewolucyjnych usunięci byli od

służby i powrócił im dawne posady. Tej samej łaski doznało w Rzymie kilku wojskowych, a między tymi także hrabia Carpegna, były kapitan jednego z papiezkich pułków liniowych.

— Z Marsylii donoszą telegrafem z 5. listopada: „Właśnie nadeszły tu wiadomości z **Neapolu** z 3. listopada. Dnia 30. października przybył Król do stolicy i znajdował się na radzie ministeryalnej; potem wyprawił posła do Rzymu i powrócił do Gaety, gdzie myślał pozostać aż do 8. listopada. Francuska fregata „Duchayla“ i jeden angielski okręt awizowy krążą pod Neapolem; z fortów salutowano je w zwyczajny sposób; oficerowie ich wysiedli na ląd i zwiedzali miasto. Okręta te przeznaczone są do straży i przewiezienia depeszy i będą od czasu do czasu zmieniane. Mówią o blizkiem ogłoszeniu kilku dekretów w sprawach administracyi i robót publicznych.“

— Angielski konzulat w Neapolu wydał dnia 28. października następujący okolnik: „Dyplomatyczny związek między obydwoma rządami jest zerwany, obrona interesów angielskich w obojej Sycyli poruczona angielskiej flocie na morzu śródziemnem, pełnomocnik angielski pan Petre opuścił Neapol dnia 28; herb angielski zdjęto, archiwa ambasady oddane konzulowi, któremu oraz polecono wydawanie paszportów i td.“

Z Cagliari donoszą z dnia 25. października, że więcej niż sto więźniów zbuntowało się dnia 14. w tamtejszem więzieniu. Krzykiem rozpaczy żalili się, że niemają czem zaspokoić najkonieczniejszych potrzeb życia, że nawet wody do picia niemają podostatkiem. Jeneralny intendant, komendant wyspy, jenerał brygady, pułkownik karabinierów i inni pospieszyli zaraz na miejsce; więzienie otoczono wojskiem, działo nabite kartaczami wymierzono przeciw sali więźniów. Nareszcie nadszedł prokurator i powiodło mu się uspokoić buntowników przyrzeczeniem, że władza wysłucha ich skarg, jeżeli wrócą do porządku.

Niemce.

(Nowiny dworu Drezdeńskiego. – Teatre paré. — Przejazd dostojnych osób. — Stan zdrowia księżnej Adalbert. — Sprawa Neuenburska na zgromadzeniu związkowem.)

Drezdno, 6. listopada. Według programu ogłoszonego przed zaślubinami odbyło się wczoraj wieczór w teatrze królewskim przedstawienie, na które rozsełał zaproszenia starszy marszałek nadworny. Dla dworu królewskiego i dostojnych gości jego urządzono z amfiteatru lożę osobną.

Dobrane towarzystwo zebrało się wcześnie w teatrze przyozdobionym uroczyście i oświetlonym oprócz pająka 24ma wielkiemi kandelabrami.

— J. M. królowa pruska przybyła dziś po południu osobnym pociągiem z Berlina w odwiedziny dworu królewskiego, a z powrotem spodziewana jest w Berlinie w sobotę.

— Wielki książę Konstanty rosyjski wyjechał 5. b. m. zrana z Berlina do Ludwigslust dla złożenia wizyty dworowi wielko-książęcemu. Z powrotem spodziewano się w. księcia wieczór tegoż dnia, a nazajutrz udać się miał w dalszą podróż do Hanoweru.

— W Mnichowie wydano następujący buletyn dnia 4. b. m:

Jej królewicz. M. księżna Adalbertowa miała dobry sen tej nocy, a dziś febry nie było.

— Ces. rosyjski rzeczywisty radzca państwa i marszałek nadworny książę Michał Koczubej przybył z Petersburga do Berlina.

— *Gazeta lipska* zbija wiadomość podaną w korespondencyi z Frankfurtu, że wydział zgromadzenia związkowego, złożony na dniu 30. października dla rozpoznania noty Prus w sprawie neuenburgskiej, przystąpił już 1. b. m. do powzięcia uchwały. Wspomniony wydział, składający się z pełnomocników Austryi, Prus, Bawaryi, Saksonii, Würtemberga, Badenu i Hessen-Darmsztadu, odbył w ostatnich dniach kilka już posiedzeń, a kilka ich ma nastąpić jeszcze. Przytem wszystkiem jednak niepodlega żadnej wątpliwości, że wnioski wydziału, których stanowcze ułożenie zapewne wkrótce już nastąpi, będą zupełnie odpowiedne duchowi wniosku pruskiego. Nadto można przypuszczać na pewno, że zgromadzenie związkowe przystąpi już za kilka dni do głosowania nad wnioskami wydziału w tej sprawie. — Powiadają, że w wydziale tylko Saksonia przystąpiła z zastrzeżeniem do wniosku pruskiego, a *Neue Preus. Ztg.* utrzymuje, że zastrzeżenie to odnosi się do rozciągłości zobowiązania państw niemieckich w tej sprawie.

Rosya.

(Organizacya kawaleryi. — Reskrypt cesarski do wojska dońskiego.)

Petersburg, 29. października. Przed kilkoma dniami ukończył J. M. Cesarz w Carskiem Siele rozkazem dziennym nową organizacyę kawaleryi w całej armii. Rozkaz ten dziś ogłoszono: Każdy z siedmiu korpusów lekkiej kawaleryi (po jednemu w każdym korpusie armii i jeden w korpusie grenadyerów) składa się z trzech brygad, razem przeto z 42 pułków konnych, a prócz tego wcielono do każdego korpusu po jednym pułku dragonów. Prawie wszystkich komendantów brygad zmieniono, a pułki dragońskie otrzymały wszystkie bez wyjątku nowych dowodźców.

— Dzienniki rosyjskie ogłosiły następujący reskrypt Cesarza Rosyi do wojska dońskiego

Z Bożej łaski, My Alexander Drugi, Cesarz i Samowładca wszech Rosyi etc. etc. etc. Do Naszego ukochanego i wiernego wojska dońskiego.

Z woli Bożej i na skutek rozkazu swego Monarchy, wojsko dońskie powołane zostało do walki z silnym wrogiem, ojczyznie zagrażającym i dowiodło znowu, że godnem jest sławy swych praojców. Licząc się od lat najmłodszych w szeregach walecznych Dońców, spoglądaliśmy z dumą i serdecznem rozrzewnieniem na poświęcenie się, z jakiemi Nasi towarzysze broni opuszczali rodzinne zagrody i spieszyli na granice Cesarstwa. Wszędzie towarzyszyły im Nasze życzenia, wszędzie przez swe znane od dawna męztwo, przez swą waleczność, sprawdzali nadziei Nasze i Naszej ukochanej ojczyzny.

Uznaliśmy za słuszne nadać wiernemu i ukochanemu wojsku dońskiemu, w nagrodę za tyle razy doświadczoną waleczność jego, sztandar św. Jerzego z napisem: „za waleczność i przykładną służbę podczas wojny z Francuzami, Anglikami i Turkami w roku 1853, 1854, 1855 i 1856“, który przy niniejszem posyłając, rozkazujemy: po odczytaniu tego dyplomu Naszego z dawna odważnym i walecznym wojownikom Donu, i po poświęceniu sztandaru stosownie do istniejących w tej mierze przepisów, dołączyć takowy, jako znak nowygo zaszczytu wojskowego, do liczby innych regaliów przez Najdostojniejszych Przodków Naszych wojsku nadanych.

Oby sztandar ten stał się dla wojska nową rękojmią wiernej służby tronowi i ojczyznie i stałej Naszej dlań łaski.

Na oryginale własną Jego Cesarskiej Mości ręką napisano:

„*Alexander.*“

Moskwa, 26. sierpnia 1856 roku.

Montenegro.

(Archimadryta Niegusz do Wiédnia. — Układy z Basza Skodry zerwane.)

Z Cattaro piszą z 30. października: Archimandryta Niegusz, krewny księcia Daniela czernogórskiego przejeżdżał tędy temi dniami. Udaje się on z tem poleceniem do Wiédnia, by tak z J. Excel. c. k. namiestnikiem dalmatyńskim, Fml. baronem Mamula, jak i z wysokim rządem cesarskim porozumieć się w sprawach niektórych. Inni zaś upewniają, jakoby starać się chciał w Wiédniu o pozwolenie, by go patryarcha Rajaczyc, arcybiskup karłowiecki na biskupa wyświęcił. W razie zaprzeczenia, ma się archimandryta udać z prośbą swą do Petersburga. — Z Cetynii nie ma żadnych wiadomości stwierdzonych. Basza z Mostaru zerwał negocyacye z Czernogórą w sprawie wynagrodzenia, jakiego kilku właścicieli gruntowych w Hercegowinie domaga się od Uskoków, a basza w Skodrze otrzymał z Konstantynopola zlecenie, by względem politycznego porządku księztwa czernogórskiego nie wchodził w żadne układy ani z księciem Danielem, ani z którymkolwiek konzulem obcych mocarstw. Porta zamyśla bowiem przesłać okolnik dworom europejskim, w którym wyłuszczone będą stosunki Turcyi w obec Czernogóry i ma to być odpowiedzią na wiadomy memoryał księcia Daniela.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Frankfurt n. M., 8. listopada. Zgromadzenie związkowe przyjęło na posiedzeniu czwartkowem jednogłośnie wniosek względem Neuenburgu, przystępuje do protokołu Londyńskiego, popiera uwolnienie uwięzionych rojalistów i wspierać będzie całą powagą swoją dalsze stosowne kroki Prus.

Londyn, 8. listopada. Lord Palmerston dziękował w Liverpolu marynarce handlowej za pomoc dawaną rządowi podczas wojny.

Paryż, 9. listopada. Wczoraj wieczór renta 3 proc. 66.57½. *Monitor* donosi, że Cesarz i Cesarzowa dnia 8. b. m. zwiedzali niektóre zakłady dobroczynne w Compiegne; dnia 9. b. m. wieczór przybędą Cesarstwo do Saint Cloud. Książęta Hieronim i Napoleon przyjmowali wczoraj następcę tronu Toskańskiego.

Tryest, 8. listopada. Jego Mość Król Otto odpłynął wczoraj z tutejszego portu do Pyreju.

Neapol, 4. listopada. Jedna fregata angielska i statek parowy awizacyjny krążą w zatoce. Oficerowie zwiedzają miasto.

Rzym, 4go listopada. *Giornale di Roma* zdaje sprawę o wczorajszym przeglądzie nowo-organizowanych wojsk papiezkich. Jego Świątobliwość Papież był obecny na manewrach, pochwalił gorliwość oficerów i udzielił armii błogosławieństwo apostolskie.

Wiadomości handlowe.

(Targ na bydło we Lwowie.)

Lwów, 11. listopada. Spęd bydła rzeźnego na wczorajszym targu liczył 255 sztuk wołów i 45 krów, których w 14 stadach po 8 do 45 sztuk z Skałatu, Dawidowa, Bóbrki, Szczerca, Rozdołu i Lesienic na targowicę przypędzono. Z tej liczby sprzedano — jak nam donoszą — na targu 223 wołów i 30 krów na potrzeb miasta, i płacono za sztukę, mogącą ważyć 295 wiéd. funtów mięsa i 35 f. łoju, 54r.; wół zaś, którego szacowano na 380 f. mięsa i 48 funt. łoju, kosztował 78r.30k. m. k.

(Targ Ołomuniecki na woły.)

Ołomuniec, 5. listopada. Spęd bydła rzeźnego na dzisiejszym targu wynosił 135 sztuk wołów. Najwyższa cena za parę wołów ważących 820 f. mięsa i 120 f. łoju, była 525r. w. w.; najniższa cena za parę ważącą 600 f. mięsa i 40 f. łoju, 345r. w. w. Cena przeciętna za parę ważącą 710 f. mięsa i 80 f. łoju, 423r. w. w. Na przyszły tydzień mają przypędzić z Galicyi około 800 sztuk wołów.

Zestawienie przeciętnych cen czterech głównych gatunków zboża i innych foraliów w drugiej połowie paźdz. r. b., na targach w obwodach: *lwowskim, żółkiewskim, samborskim, tarnopolskim i sanockim.*

Obwód:	Lwów		Żółkiew		Sambor		Tarnopol		Sanok	
w mon. konw.	zł.	kr.	zł.	kr.	zł.	kr.	zł.	kr.	zł.	kr.
Korzec pszenicy . . .	8	22	8	40	8	8	7	34	8	.
„ żyta	5	6	5	.	5	5	4	38	5	11
„ jęczmienia . .	3	35	4	34	3	51	3	34	4	17
„ owsa	2	16	2	18	1	59	2	.	2	24
„ hreczki	5	6	4	32	4	48	3	56	10	48
„ kukurudzy . .	.	.	.	.	.	.	6	30	.	.
„ kartofli	1	56	1	31	2	12	1	10	2	.
Cetnar siana	.	44	.	52	.	30	1	7	.	43
„ wełny	.	.	86	.	.	.	.	.	.	.
Sąg drzewa twardego	9	12	6	22	6	42	10	30	6	13
„ „ miękkiego	7	4	5	22	4	46	9	13	4	12
Funt mięsa wołowego	.	$5\frac{2}{5}$	.	$5\frac{1}{2}$	.	$4\frac{3}{5}$	.	$3\frac{3}{4}$	.	$4\frac{1}{2}$
Garniec okowity . . .	2	10	1	16	2	12	1	34	1	58

Kurs lwowski.

Dnia 11. listopada.

		gotówka		towarem	
		złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	52	4	56
Dukat cesarski	„ „	4	57	5	—
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	8	31	8	35
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	39	1	40
Talar pruski	„ „	1	33	1	35
Polski kurant i pięciozłotówka . . .	„ „	1	12	1	13
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	80	10	80	50
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	73	10	74	—
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	82	—	82	40

Wiédeński kurs papierów.

Dnia 8. listopada.

				w przecięciu
Obligacye długu państwa	5%	za sto	$81\frac{1}{8}$ $80\frac{7}{8}$ $\frac{3}{4}$	81
detto pożyczki narod.	5%	„	$82\frac{3}{4}$	$82\frac{3}{4}$
detto z r. 1851 serya B. . . .	5%	„	—	—
detto z r. 1853 z wypłatą . .	5%	„	—	—
Obligacye długu państwa . . .	$4\frac{1}{2}$%	„	70	70
detto detto	4%	„	—	—
detto z r. 1850 z wypłatą . .	4%	„	—	—
detto detto detto . .	3%	„	—	—
detto detto	$2\frac{1}{2}$%	„	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834		„	—	—
detto detto z r. 1839		„	121 $121\frac{1}{4}$	$122\frac{1}{8}$
detto detto z r. 1854		„	$105\frac{1}{4}$	$105\frac{1}{4}$
Obl. wiéd. miejskiego banku	$2\frac{1}{2}$%		—	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850 . .	5%		—	—
Obl. indemn. Niż. Austr.	5%		—	—
detto galicyijskie i węgierskie .	5%		$73\frac{1}{4}$	$73\frac{1}{4}$
detto krajów koron.	5%		—	—
Akcye bankowe			1020 1023	1022
Akcye n. a. Tow. eskp. na 500 złr.			—	—
Akcye c. k. uprz. Tow. kred. dla hand. i przem.			298 $294\frac{1}{2}$ $297\frac{1}{2}$	$296\frac{1}{2}$
Akcye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.			2435 $2412\frac{1}{2}$ 2430	2425
Akcye kolei żel. Glognickiej na 500 złr. . .			—	—
Akcye kolei żel. Edynburgskiej na 200 złr. .			—	—
Akc. kol. Budziń.-Lincko-Gmundz. na 250 złr.			—	—
Akcye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.			572 580	576
Akcye austr. Lloyda w Tryeście na 500 złr.			—	—
Galic. listy zastawne po 4% na 100 złr. . .			—	—
Renty Como			—	—

Wiédeński kurs wekslów.

Dnia 8. listopada.

	za sto	w przecięciu
Amsterdam za 100 holl. złotych	—	— 2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	$107\frac{1}{8}$ $\frac{1}{8}$ l.	$107\frac{1}{8}$ uso. 3 m.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę $24\frac{1}{2}$ fl.	$105\frac{3}{4}$ $\frac{5}{8}$	$105\frac{5}{8}$ 3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	$122\frac{3}{4}$	$122\frac{3}{4}$ 2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	$78\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ l.	$78\frac{1}{2}$ 2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	— 2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	$105\frac{3}{4}$	$105\frac{3}{4}$ 2 m.
Londyn za 1 funt. sztrl.	10—20 19 $19\frac{1}{2}$ l.	10—$19\frac{1}{2}$ 3 m.
Lyon za 300 franków	—	— 2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	105 105 l.	105 2 m.
Marsylia za 300 franków	$123\frac{1}{4}$ $\frac{1}{4}$ l.	$123\frac{1}{4}$ 2 m
Paryż za 300 franków	— $123\frac{3}{4}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{5}{8}$ l.	— 2 m. $123\frac{5}{8}$ 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	$258\frac{1}{2}$	$258\frac{1}{2}$ 31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	— T. S.
Cesarskie dukaty	$10\frac{1}{8}$ t.	$10\frac{1}{8}$ Agio.
Dukaty al marco	—	— Agio.

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 11. listopada.

Oblig. długu państwa 5% $80\frac{5}{8}$; $4\frac{1}{2}$ $69\frac{3}{4}$; 4% —; 4% z r. 1850 — 3% —; $2\frac{1}{2}$% . Losowane obligacye 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 złr. —; z r. 1839 —. Wiéd. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcye bank. 1019. Akcye kolei półn. —. Glognickiej kolei żelaznej —. Oedenburgskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 576. Lloyd —. Galic. listy zast. w Wiédniu —. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 złr. — złr.

Amsterdam l. 2 m. —. Augsburg 107 3 m. Genua — l. 2 m. Frankfurt 106 2 m. Hamburg $78\frac{1}{2}$ 2 m. Liwurna 106 l. 2 m. Londyn 10—$19\frac{1}{2}$. 2 m. Medyolan 105. Marsylia $123\frac{3}{8}$. Paryż $123\frac{7}{8}$. Bukareszt 258. Konstantynopol —. Smyrna —. Agio duk. ces. 10. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. $73\frac{3}{8}$. Renty Como. —. Pożyczka z r. 1854 $105\frac{1}{8}$. Pożyczka narodowa $82\frac{5}{8}$. C. k. austr. akcye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. $312\frac{1}{2}$ fr. Akcye c. k. uprzywil. zakładu kredyt. 303. Hypotekar. listy zastawne —. Akcye zachodniej kolei żelaznej $203\frac{1}{2}$.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 11. listopada

Hr. Dzieduszycki Kaz., z Niesłuchowa. — PP. Eisner Fran., c. k. jenerał-major, z Dembicy. — Zarzycki Maks., ze Żółkwi. — Winkler Fran., c. k. przełożony powiat., z Wiśnicza. — Tyszkowski Lud., z Serednicy. — Niezabitowski Lud., z Nakła. — Czacki Aleks., z Krechowa. — Münster Herrmann, z Waniowa. — Korzeniowski Aleks., z Machnowa. — Łączyński Hypol., z Liska. — Domaradzki Adam, z Tarnopola. — Dobek Konst., ze Sarnek. — Zabierzewski Adolf, z Wiktorowa. — Starzewski Tad., adwokat kraj., z Pawełcza.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 11. listopada.

Hr. Drohojewski, do Bartatowa. — PP. Pragłowski Aleks., do Komorowiec. — Petrowicz Fran., do Wołostkowa. — Lencewicz Erazm, do Zadwórza. — Ujejski Edw., do Melny. — Turkułł Erazm, do Seretu. — Morawski Flor., do Przemyślan. — Kunaszowski Wład., do Kutyszcza. — Szczepański Józef, do Danilcza. — Bielski Stan., do Stryja. — Łukasiewicz Antoni, c. k. sekretarz dyrekcyi finans., do Kołomyi.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie

dnia 10. listopada.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
6. god. zrana	324.52	— 4.3°	93.2	północny	sł.	pochmurno
2. god. popoł.	324.95	— 0.6°	86.2	zachodni	„	„
10. god. wiecz.	325 28	— 2 8°	88.9	połud.-zach.	„	„

TEATR.

Dziś: Po raz pierwszy: Przedst. niem.: **„Der Kaiser und der Seiler,“** oder: **„Der holländische Kamin.“**

KRONIKA.

Z Krynicy, w obwodzie Samborskim, donoszą o następującym nieszczęśliwym wypadku. Przez nieostrożność przy suszeniu lnu wybuchł pożar w domu właściciela części Dólskiego w chwili, gdy sam gospodarz był w polu przy pracy. Pozostałe w domu kobiety, mianowicie żona gospodarza Marta Dólska, matka jej Jakubowska i dziewczyna dwunastoletnia krewna Dólskich Marya Kulczycka usiłując na próżno ugasić ogień, padły ofiarą nieostrożności. Popiekły sobie twarz i ręce, a niemogąc z przestrachu i wielkiego dymu ratować się, poupadały na ziemię, i dopiero na krzyk dzieci, gdy się ludzie z sąsiedztwa zbiegli, i sam gospodarz nadbiegł z pola, otworzono drzwi od kuchni i wyniesiono p. Jakubowskę i żonę p. Dólskiego prawie bez życia, a Maryę Kulczyckę już nieżywą. Wszelki ratunek był już za poźny. W kilka godzin obydwie kobiety pomarły. Dom tylko zdołano ocalić od zupełnego pożaru.

— Dnia 4go października r. b. wszczął się z niewiadomej dotąd przyczyny pożar w Zborowie, miasteczku obwodu Złoczowskiego. Ośmnaście domów żydowskich z wszystkiemi ruchomościami stało sie pastwą płomieni. Szkodę obliczono na 17.450 złr. m. k. Na wsparcie nieszczęśliwych pogorzelców rozpisała władza w obwodzie Złoczowskim składkę.

— Ułożony przez Arcybiskupa Rauscher tekst dokumentu założenia węgielnego kamienia na mający się wybudować kosztem Cesarza Austryi w Jeruzolimie szpital dla pielgrzymów wyznania katolickiego, opiewa: „D. O. H. Auspice. Anno R. S. MDCCCLVI. s. s. Patre. Pio. IX. Pontifice Maximo. Francisco Josepho I. Augusto. Austriae. Imperatore. Hungar. Bohem. Lombard. Et Venet. Nec. non. Dalmat. Croat. Et Slav. Galiciae. Lodom. Iliriae. ac Hierosolymae Rege. etc. etc. aere Austriaco. Pie. Collato. Domus. Isthaec. Hospitio. Excipiendis. Fidelibus. Ex Imperio. Austriaco. Ad S. N. D. J. Christi. sepulchrum. Peregrinantibus. Destinata. Erigi. Coepit. Et. Lapis. Hic. Primus. Solo· Austriacus. Erutus. Ac Vindobonae. Artificiose. Preparatus. Ab Eminentissimo. D. S. R. E. Cardinale. Josepho. Othmaro. De Rauscher. Principe. Archi-Episcopo. Vindobonensi. Ritu. Eeclesiastico. Benedictus. Atque. Hierosolymam. Transportatus. Hoc. loco. Positus. Est manu“.

— Jak dawniej, tak i tej zimy przysposobione być mają w dworcach dla użytku podróżujących skarbową koleją żelazną w Austryi nowe przyrządy do ogrzewania nóg, które podczas ostrych mrozów użyczane będą bezpłatnie.

Przy dzisiejszej Gazecie Nr. 40. Rozmaitości.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.